

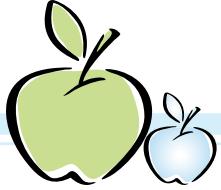
EPOHA ZDRAVLJA

BROJ 9 GODINA IV ZAGREB, SIJEČANJ 2008. HRVATSKA MREŽA ZDRAVIH GRADOVA

2008. – godina Zdravih gradova i županija

Ususret dvadesetogodišnjici Zdravih gradova u Hrvatskoj

ako ideja zdravih gradova živi u Hrvatskoj već od 1987. godine, 1988. godina i Zagrebačka konferencija Zdravih gradova navode se kao nulta točka ili početak projekta Zdravi grad Ureda za Europu Svjetske zdravstvene organizacije. Ovaj "veteranski" status unutar Evropske mreže Zdravih gradova daje pravo i nameće obavezu da tijekom 2008. godine najširoj javnosti predstavimo rezultate svoga dvadesetogodišnjega djelovanja. Što to mi, na temelju svoga rada i iskustva, imamo poručiti hrvatskoj javnosti?

Građani trebaju sudjelovati u odlučivanju o zdravlju na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini; Zdravstvena politika stvara preduvjete za bolje zdravlje, a ne regulira samo odnose u sustavu zdravstva; Suradnja cijele zajednice na projektu Zdravi grad od zajedničkog je interesa; Projekt Zdravi grad je proces koji podrazumijeva zajedničko djelovanje na unapređenju zdravlja zajednice; Razlika između onoga što grad jest i što bi mogao biti je područje rada projekta Zdravi grad.

Ove smo poruke ugradili u medijsku kampanju "Povezani zdravljem" kojom se obraćamo hrvatskoj javnosti. Tijekom dvanaest mjeseci sa dvanaest različitih tema mjeseca želimo podići svijest javnosti o vodećim javnozdravstvenim izazovima Hrvatske. Koordinaciju svake teme mjeseca preuzima drugi grad odnosno županija. Time javnost upoznajemo s razinom kvalitete življenja u različitim zajednicama i predstavljamo mogućnosti njezina povećanja kroz projekt Zdravi grad odnosno Zdrava županija. Štafetnim preuzimanjem poslova medijska kampanja dobiva policentričnost (omogućuje da središte provođenja kampanje svaki put bude u drugom dijelu države) i održivost (kontinuitet) jer se poslovi dijele između gradova i županija – članova Hrvatske mreže Zdravih gradova. Kampanjom želimo potaknuti na djelovanje kako pojedince (žitelje naših gradova) tako i lokalne i županijske vlasti koje želimo uključiti u projekte. Kampanjom želimo djelovati na podizanje kako osobne

tako i društvene i političke odgovornosti za zdravlje.

Tema siječnja je ravnopravnost spolova, a koordinator aktivnosti Istarska i Požeško-slavonska županija. Centralna tema veljače je zdravlje obitelji, a njen je nositelj grad Pooreč. Ožujak će aktualizirati pitanja zdravlja djece i mladih, a nositelji aktivnosti bit će Šibensko-kninska županija i grad Šibenik. Travanj, mjesec u kojemu već tradicionalno održavamo naš Sajam zdravlja, otvorit će temu zdravoga urbanoga planiranja, a koordinator aktivnosti bit će grad Vinkovci. Tema svibnja je osobno zdravlje, a njezini nositelji grad Dubrovnik i Dubrovačko-neštanska županija. Lipanj će obilježiti tema ekološke osvještenosti, a njezini će nositelji biti Osječko-baranjska i Krapinsko-zagorska županija te grad Zabok. Tema srpnja je promicanje demokracije, a njezin nositelj je grad domaćin tečajeva Škola demokracije – Labin. Kolovoz donosi temu cjeloživotnoga obrazovanja, a nositelj teme je grad Rijeka. Rujan će obilježiti tema rekreacija i tjelesna aktivnost čiji će koordinator biti Međimurska županija. Listopadska tema je kvaliteta života starijih osoba, a nositelj aktivnosti grad Zagreb, koji će istovremeno biti i domaćin velike Evropske konferencije Zdravih gradova. Tema studenoga je kvaliteta života osoba s invaliditetom, a njezini koordinatori su grad Rijeka, Primorsko-goranska i Varaždinska županija. Mjesec prosinac otvara temu razvoja zajednice, dobrosusjedstva i volonterstva. Nositelji aktivnosti bit će gradovi Split i Dubrovnik. Tijekom prosinca

odvijat će se i kampanja "darujmo svoje vrijeme" kojom želimo potaknuti razvoj volonterstva i građanskog sektora, te djelovati na obnovi potorganih socijalnih mreža i jačanju zajednica.

Što kampanjom želimo postići? Želimo dovesti do brzeg prepoznavanja zdravstvenih potreba zajednice. Utjecati na brže i kvalitetnije rješavanje problema koji predstavljaju najveće breme lokalnim zajednicama. Unaprijediti odabir i implementaciju intervencija kojima se adresiraju prepoznate potrebe zajednice. Uspostaviti i ojačati suradnju gradske/županijske uprave i politike sa građanima i njihovim udrugama. Dovesti do boljega povezivanja lokalne, regionalne i nacionalne razine odlučivanja. Ojačati ulogu lokalnih zajednica u stvaranju nacionalne politike zdravlja i povećati jednakosti u zdravstvenoj skrbi. Najkraće rečeno – želimo ispuniti našu Misiju – proširiti Mrežu i uključiti u projekt svaku zajednicu/grad/županiju u zemlji, te djelovati objedinjeno na prepoznavanju vrijednosti i značaja zdravlja sve dok ono ne bude prepoznato kao potencijal za razvoj zemlje u cijelini.

Jer je projekt (i pokret) Zdravi grad razvojni projekt koji se temelji na povezivanju svih razvojnih sustava društva i aktiviranju samih stanovnika u stvaranju zdravih naselja – naselja u kojima će svim stanovnicima biti osigurana čovjeka dostojna kvaliteta života.

Do Svjetskoga dana zdravlja, 7. travnja 2008. godine, otvorena je Liga Zdravih gradova unutar koje se, putem setova kriterija, odabiru i nagrađuju najbolji gradovi i županije za postignuća ostvarena u radu tijekom proteklih pet godina. Gradovi i županije koji ostvare preko 80% bodova dobit će ploču na ulazu u grad/županiju, a prva tri grada i županije dobit će i posebnu nagradu. Ispunjeni obrasci Lige Zdravih gradova, uz priložene dokaze o aktivnosti, prikupljat će se do 7. travnja 2008., a dodjela nagrada bit će organizirana 20. svibnja, u Zagrebu, na Dan hrvatskih Zdravih gradova.

Docent dr. sc. Selma Šogorić, dr. med.
Nacionalna koordinatorica Hrvatske mreže Zdravih gradova
ssogoric@snz.hr

Epoха zdravlja
Glasilo Hrvatske mreže Zdravih gradova

Izdaje
Hrvatska mreža Zdravih gradova

Predsjednik HMZG
Docent dr. Slobodan Lang
slobodan.lang@hzjz.hr

Glavna urednica
Doc. dr. sc. Selma Šogorić ssogoric@snz.hr

Odgovorni urednik
Duško Popović popovicdj@yahoo.com

Izvršni urednik
Nenad Goll nenad@goll.hr

Grafičko oblikovanje
Iva Kujundžić

Redakcija: Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", Rockfellerova 4, 10000 Zagreb, telefon 4590 100 telefax 4684 213
List izlazi periodično. Rukopise i fotografije ne vraćamo. Glasilo je otvoreno za suradnju. Prilozi se ne honoriraju.

Priprema i tisk
VJESNIK d.d.
Naklada 10.000 primjeraka

Započela medejska kampanja Hrvatske mreže Zdravih gradova

Konferencijom za tisak koja je održana 14. siječnja 2008. godine, na Školi narodnog zdravlja "Andrija Štampar", svečano je i službeno otpočela cjelogodišnja medejska kampanja posvećena obilježavanju dvadeset godina postojanja pokreta Zdravi grad u Hrvatskoj, ali i jačanju prepoznatljivosti gradskih i županijskih projekata te djelovanja HMZG u cjelini.

O samom početku postojanja i djelovanja Zdravoga grada u Hrvatskoj govorio je profesor dr. Slobodan Lang, utemeljitelj pokreta Zdravi grad u nas, te jedan od deset osnivača Hrvatske mreže Zdravih gradova. Dr. Lang je naglasio kako "je Zdravi grad nezaustavljiv", te da od prvih pokušaja implementacije, daleke 1987. godine, sve do danas bilježi stalni uspon i sve se više širi po hrvatskim gradovima i županijama te je sve jasnije prepozнат među građanima kojima je i namijenjen i od čije aktivnosti ovisi konačni uspjeh pokreta. Projekt Zagreb – Zdravi grad bio je jedanaesti gradski projekt u svijetu, a iz njega su zatim nastajali i razvijali se drugi lokalni projekti, od Dubrovnika, Rijeke, Metkovića do Splita, Osijeka, Daruvara i drugih gradova. U zadnjih je nekoliko godina pokret proširen i u sve hrvatske županije.

O važnosti projekta Zdravi grad govorila je i prof. dr. Jadranka Božikov, ravnateljica ŠNZ "Andrija Štampar", koja je 2008. godinu, proglašenu godinom Zdravih gradova i županija, povezala i s obilježavanjem pedeset godina od smrti dr. Andrije Štampara i osamdeset godina postojanja Škole narodnog zdravlja, ustvrdivši kako su upravo postavke, aktivnosti i ciljevi pokreta Zdravi grad najbolje ostvarenje Štamparovih ideja pa i njegovih poznatih 'zakona' nedavno uklesanih u mramorne ploče i postavljenih na zidu Škole narodnog zdravlja. Nije slučajno što su korijeni hrvatskoga pokreta Zdravi grad upravo na Školi narodnog zdravlja

"Andrija Štampar" koja od samoga početka pruža svu moguću potporu u provedbi programskih zadataka Zdravoga grada.

Nacionalna koordinatorica Hrvatske mreže Zdravih gradova, docentica dr. sc. Selma Šogorić govorila je o konkretnim ciljevima i zadatacima medejske kampanje. Na Poslovnom sastanku Hrvatske mreže Zdravih gradova, održanom koncem listopada 2007. godine u Varaždinu, dogovorene su smjernice aktivnosti za 2008. godinu, no dr. Šogorić je istaknula kako će se medejska kampanja nastaviti i 2009. godine, između ostaloga kroz teme mjeseca koje će se provoditi po cijeloj Hrvatskoj, a koordinirat će ih pojedini gradski i županijski projektni timovi. Za početak kampanje u siječnju 2008. godine odabранa je tema ravnopravnosti spolova, a slijede ju u veljači zdravlje obitelji, zatim zdravlje djece i mladih u ožujku, pa zdravo urbano planiranje u travnju, osobno zdravlje u svibnju, ekološka osviještenost u lipnju, demokracija i odgovornosti građanstva u srpnju, cjelivotno obrazovanje u kolovozu, rekreacija i fizičke aktivnosti u rujnu, skrb o starijim osobama u listopadu te skrb o osobama s

invaliditetom u studenome i tema jačanje volonterskoga rada, susjedstva i lokalne zajednice u prosincu. Razumljivo je da se aktivnostima iz navedenih područja lokalni, gradski i županijski projekti bave cijele godine, no u pojedinim će mjesecima aktivnosti biti pojačane, a uloga je koordinatora da ih povezuje i uskladije te da o postignutim rezultatima pojačano obavještava medije i javnost u cjelini.

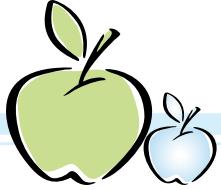
Početkom godine provode se i aktivnosti vezane uz Ligu Zdravih gradova i županija kako bi se odabrali najuspješniji gradovi i županije koji su u proteklih pet godina postigli najveće rezultate u provedbi svojih projekata. Svi gradovi i županije koji osvoje više od 80% mogućih bodova dobit će pravo da na ulazu u svoj grad ili županiju istaknu tablu s natpisom "Zdravi grad" odnosno "Zdrava županija", a za tri najbolja grada odnosno županije previđene su i posebne nagrade. Temeljni je cilj ovako zamišljene medejske kampanje, naravno, pojačana medejska prisutnost projekata Zdravi grad i Zdrava županija, ali i brže prepoznavanje zdravstvenih potreba zajednice i pojedinaca u njoj.

Na konferenciji za tisak predstavljeni su plakati i drugi nositelji medejskih poruka kampanje, poput majica, naljepnica ili memorianduma, najavljen je snimanje prigodnih spotova i dokumentarnih filmova s temama vezanim uz sadržaje projekta Zdravi grad, niz radijskih i televizijskih priloga, a dr. Lang je zaokružio temeljnu poruku cijelog projekta naglasivši kako nam umjesto Ministarstva zdravstva treba Ministarstvo zdravlja i svojim uvjerenjem da je i dvadeset proteklih godina djelovanja projekta Zdravi grad u Hrvatskoj i njegova budućnost između ostaloga upravo u ostvarenju toga cilja.

Duško Popović

popovicdj@yahoo.com

"Zdravi gradovi, pokret zdravlja"

Na Poslovnom sastanku Hrvatske mreže Zdravih gradova, održanom koncem listopada 2007. godine u Varaždinu, sačinjen je koncept knjige o dvadeset godina postojanja i djelovanja Zdravoga grada u Hrvatskoj. Knjiga naslovljena "Zdravi gradovi, pokret zdravlja" trebala bi imati oko tristo stranica, od čega bi polovica bila posvećena aktivnostima i rezultatima gradskih odnosno županijskih projekata.

Tada je dogovorenog kako će se tijekom iduća dva mjeseca, do konca godine, prikupljati materijali, a ponuđena su dva moguća pristupa. Gradski i županijski projektne timovi mogu sami pripremiti materijal za knjigu, ili zatražiti stručnu pomoć novinara koji će sudjelovati u nastanku ovoga izdanja. Pokazalo se kako unutar Hrvatske mreže zdravih gradova postoje tri skupine, prema ovome kriteriju, pa su tako jedni odabrali vlastitu kreaciju, drugi zatražili pomoć, a na žalost jedan se dio učlanjenih gradova i županija nije javio. S obzirom na važnost ovakve publikacije i njenu ulogu u obilježavanju dvadesete obljetnice pokreta Zdravi grad u Hrvatskoj, te na činjenicu da će u njoj biti sabrani relevantni podaci o nacionalnoj ali i o lokalnim razinama aktivnosti, bilo bi dobro da je pasivnih što manje, jer će njihova djelatnost, koje je itekako bilo, na ovaj način ostati nezabilježena.

Knjiga bi se trebala sastojati od tri dijela, među kojima su prilozi o smislu i značenju pokreta Zdravi grad uopće, o ulozi i porukama dr. Andrije Štampara, kao jednoga od ishodišta temeljne ideje Zdravoga grada i uloge pojedinca i zajednice u ostvarenju svojega zdravlja, zatim tekstovi o proteklih dvadeset godina postojanja i djelovanja Zdravoga grada, osnutku Hrvatske mreže Zdravih gradova, pokretanju Motovunske

ljetne škole unapređenja zdravlja i njegovih petnaest godina kontinuirana održavanja, o pokretanju i sadržajima Sajma zdravlja, Poslovnom sastancima Hrvatske mreže Zdravih gradova i drugim aktivnostima kojima smo se bavili, o međunarodnoj suradnji i postignutim uspjesima i rezultatima te o brojnim programima i projektima Zdravih gradova i Zdravih županija.

Od gradskih i županijskih je koordinatora zatraženo dostavljanje podataka o gradu ili županiji, osnutku i djelovanju gradskoga ili županijskoga projekta, najznačajnijim akcijama koje su proveli i koje su građani prepoznali kao aktivnosti projekta, o svim provedenim projektima i onima koji još traju, ostvarenim kontaktima s lokalnim političkim i upravnim strukturama, gospodarstvenicima i nevladinim udrušgama, prisutnosti na lokalnim i nacionalnim medijima i uspostavljenim kontaktima s novinarima, posebno vlastitoj procjeni o postignutim inovacijama u razvoju zdravlja u lokalnoj zajednici, pa o izvorima financiranja i drugim materijalnim

uvjetima rada, poput (ne)postojanja prostora za rad, mogućnosti korištenja logističkih kapaciteta gradskih i županijskih uprava ili drugih institucija, rezultatima međunarodne suradnje, izdavanju vlastitih ili prevedenih publikacija, postojanju glasila gradskoga ili županijskoga projekta i svim drugim detaljima koji upotpunjuju opću sliku o postojanju i djelovanju gradskoga ili županijskoga projekta.

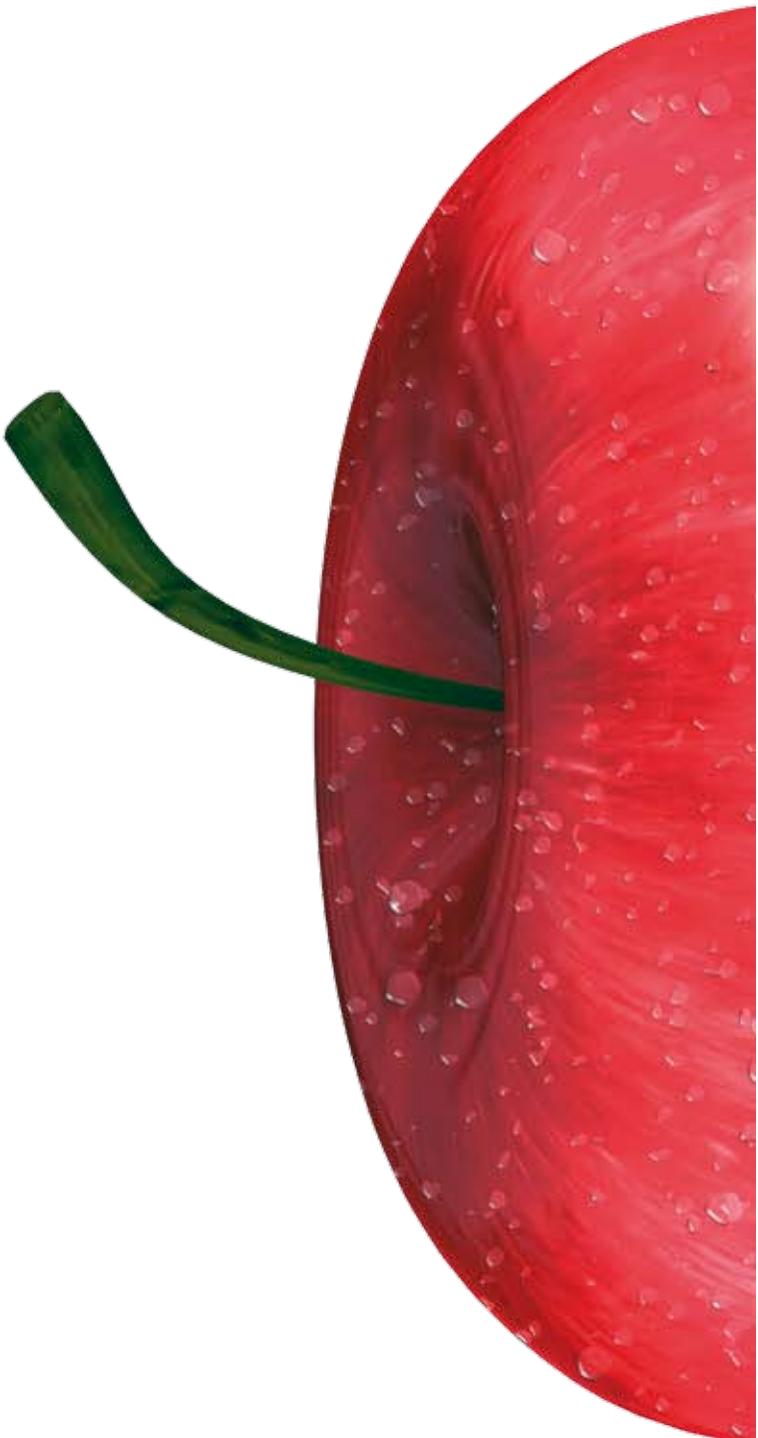
U predviđenom roku, do 31. prosinca 2007. godine, na razne su načine prikupljeni materijali o gradskim projektima Dubrovnika, Karlovca, Koprivnice, Labina, Metkovića, Opatije, Osijeka, Poreča, Pule, Rijeke, Slavonije, Splita, Varaždina, Vinkovaca, Virovitice, Zaboka i Zagreba, te Krapinsko-zagorske, Međimurske, Požeško-slavonske, Primorsko-goranske, Varaždinske i Virovitičko-podravske županije. Želeći prikupiti što više materijala i knjigom obuhvatiti što više zdravih gradova i županija, uredništvo je odlučilo produžiti rok za prikupljanje materijala do 1. veljače 2008. godine, pa je u tom roku pristiglo još ponešto tekstova i fotografija.

Vrijedi napomenuti da je akcija prikupljanja materijala za knjigu o Zdravom gradu počesto otkrla posve zaboravljene dokumente i fotografije, obogatila spoznaju gradskih i županijskih projektnih timova o aktivnostima kojima su se prije bavili, pa ih donekle potpisnuli novijim projektima, omogućila sredivanje arhiva gradskih i županijskih projekata te olakšala prikupljanje potrebne dokumentacije za natjecanje u Ligi Zdravih gradova i županija. Višestruka korist sva-kako bi se ponajviše trebala vidjeti u knjizi "Zdravi gradovi, pokret zdravlja" čiji urednici, Slobodan Lang, Selma Šogorić i Duško Popović najavljaju promociju na ovogodišnjem Sajmu zdravlja, travnja 2008. godine u Vinkovcima.

Duško Popović
popovicdj@yahoo.com

KALENDAR ZDRAVIH GRADOVA

Prema ideji Kalendara zdravja,
autor: Ognjen Brborović

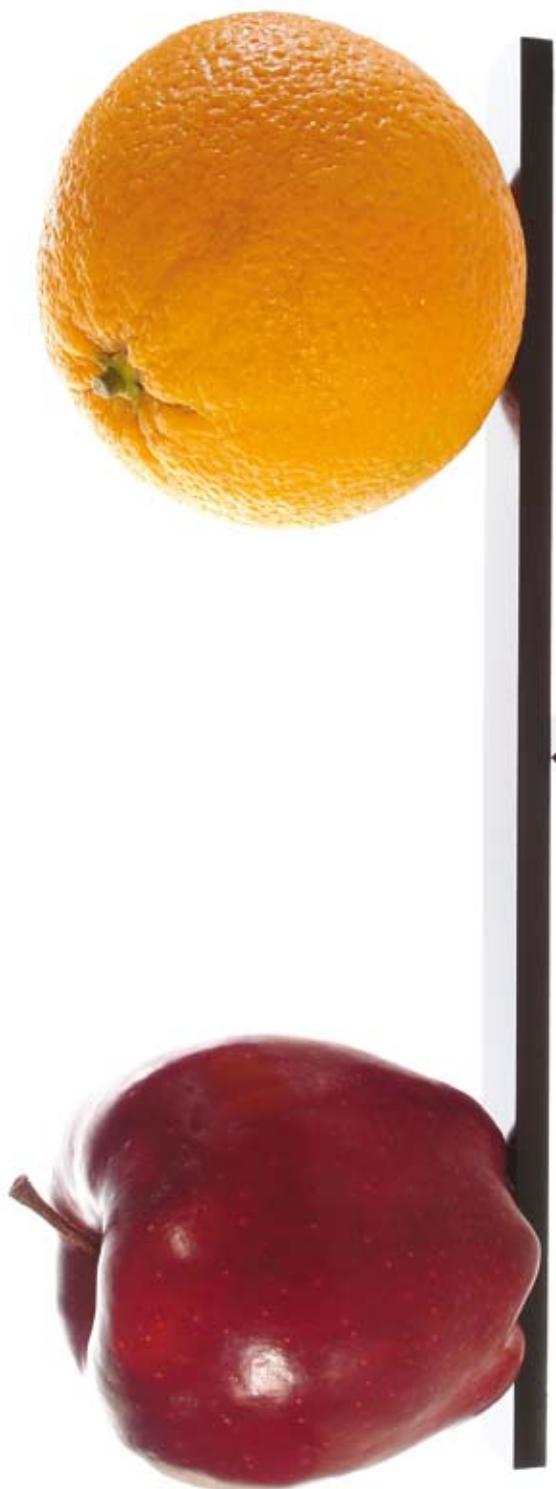

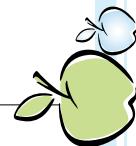
SIJEČANJ

RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Bez žena bi ovaj svijet bio siromašan. Žene imaju prednost.

KOORDINATORI: ISTARSKA ŽUPANIJA I
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

1 Nova godina, Svjetski dan mira	2	3	4	5	6		
7	8	9	10	11	12	13 Sveti tri kralja	
14	15	16	17	18	19	20 Svjetski dan emigranata i prognanika	
21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30	31				

Julijanska Nova
godina

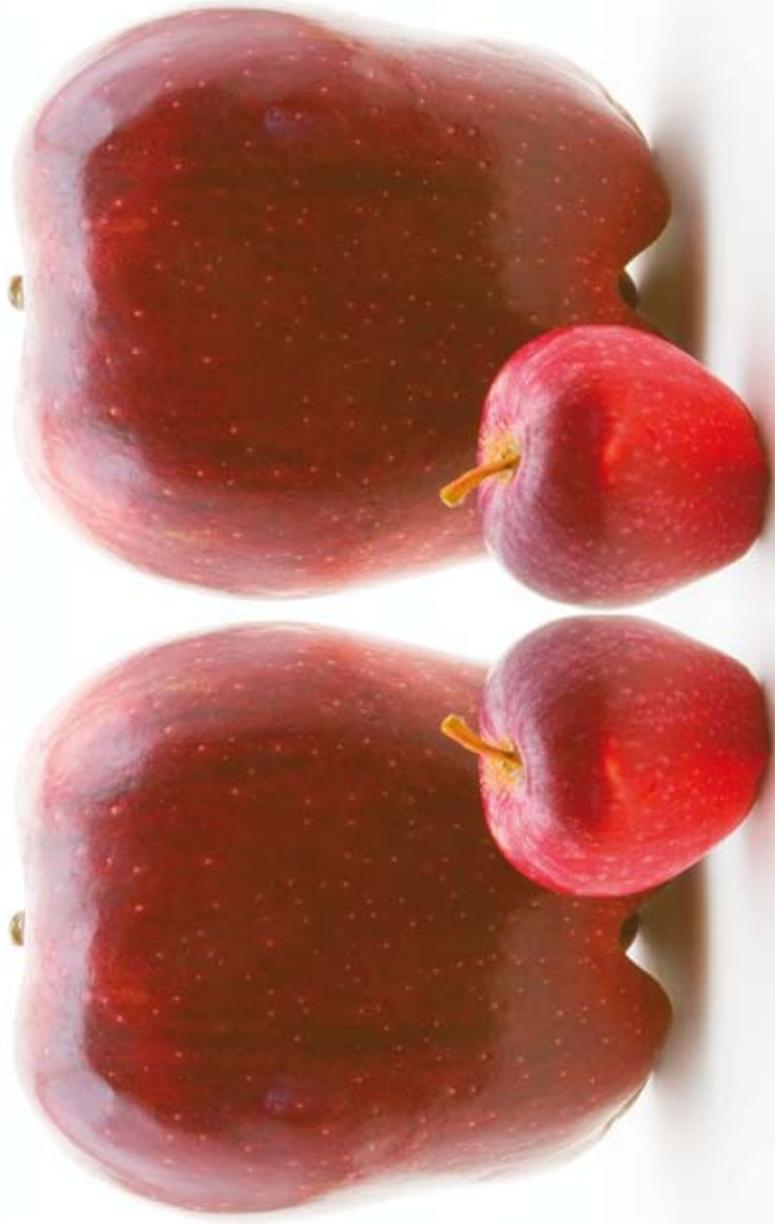
Dan Wikipedije

Dan za grljenje

VELJAČA

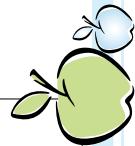
ZDRAVLJE OBITELJI

Obitelj je više od zajedničkog gledanja televizije.

KOORDINATOR:
GRAD POREČ

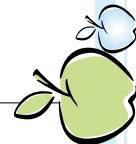
OŽUJAK

ZDRAVLJE DJECE I MLADIH

*Potrebno je cijelo selo da bi se odgojilo dijete. Roditelji sami nisu dovoljni.
(indijanska poslovica)*

KOORDINATORI: GRAD ŠIBENIK |
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24/31	25	26	27	28	29	30

Međunarodni dan civilne zaštite

Dan žena

Svjetski dan prava potrošača

Svjetski dan šuma, Međunarodni dan borbe protiv rasne diskriminacije

Međunarodni dan kazališta za djecu i mlade

Dan očeva

Uskrs, Svjetski meteorološki dan

Svjetski dan voda

Dan odvjetnika

Međunarodni dan kazališta

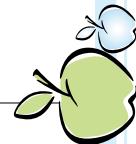
TRAVANJ

ZDRAVO URBANO PLANIRANJE

Urbano planiranje ključan je čimbenik gospodarskog ali i kulturnog razvijanja svakog naseljenog mjesto.

KOORDINATOR:
GRAD VINKOVCI

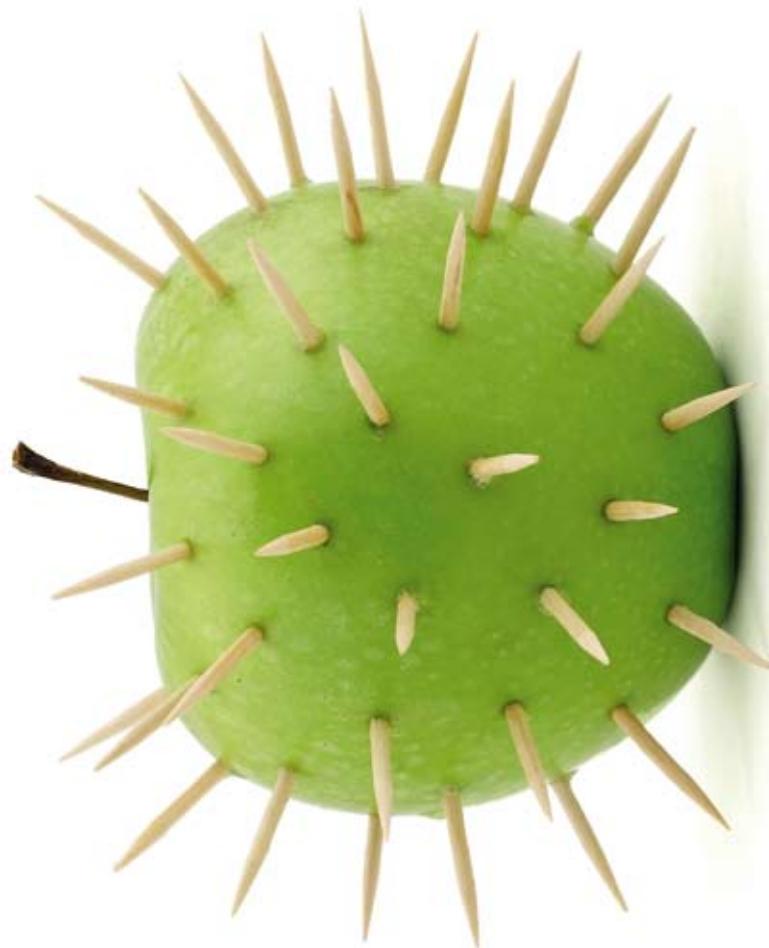

1	Dan ludosti – prvi aprila	Međunarodni dan dječje knjige	2	3	4	5	6	Dan negledanja televizije
7	Svjetski dan zdravlja	Svjetski dan Roma	8	9	10	11	12	13
14			15	16	17	18	19	Sajam zdravља, Vinkovci 18.-20. travnja
21			22	23	24	25	26	Dan sjećanja na Černobil
28	Dan zaštite zdravlja na radu		29	30				Svjetski dan plesa

SVIBANJ

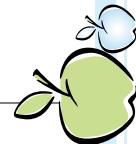
OSOBOBNO ZDRAVLJE

Zdravlje je kao nasjedstvo koje se nepažnjom u trenu može istopiti.

KOORDINATORI: GRAD DUBROVNIK I
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

1	Praznik rada	Svjetski dan slobode medija	Svjetski dan smijanja
2			
3			
4			
5	Medunarodni dan primalja	Međunarodni dan Crvenog križa; Početak tjedna Hrvatskog crvenog križa	Dan Europe
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12	Medunarodni dan sestrinstva	Medunarodni dan obitelji	
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19	Dan Zdravih gradova	Tijelovo, Svjetski dan biološke raznolikosti	
20			
21			
22			
23			
24			
25			4. dvogodišnja konferencija CDC-a Cavtat, 25.-29.5.
26	Nacionalni dan darivanja i presadišvanja organa	Međunarodni dan mirovorača UN-a	Dan Hrvatskog sabora
27			
28			
29			
30			
31			Svjetski dan nepušenja

LIPANJ

EKOLOŠKA OSVJEŠTENOST

Priroda se ne osvećuje ljudima, ali im podnosi račune.
(Charles Darwin)

KOORDINATORI: KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA,
GRAD ZABOK I OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

1		
2	3	4 Međunarodni dan nedužne djece žrtava agresije
5	6	7 Svjetski dan oceana
8		
9	10	11
12	13	14 Svjetski dan dari- vatejja krví
15		
16	17	18 Svjetski dan suzbi- janja nestaćica vode i susa
19	20	21 Svjetski dan izbjeglica
22 Dan antifašističke borbe; 15. Motovunska ljetna škola (22.6.-6.7.)		
23/30	24	25 Međunarodni dan borbe protiv zloupo- rabe droge i trgovine ljuidima
		26 Dan državnosti
		27
		28
		29

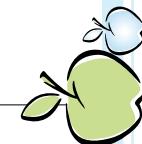
SRPANJ

PROMICANJE DEMOKRACIJE

Bez mira nema zdravlja. Demokracija je zalog mira. Od II. svjetskog rata niti jednom nisu međusobno zaratile dvije demokratske zemlje.

KOORDINATOR:
GRAD LABIN

1	2	3	4	5	6			
7	8	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19	20	Dan biciklista	
21	22	23	24	25	26	27		
28	29	30	31					

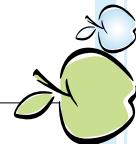
KOLOVOZ

CJELOŽIVOTNO UČENJE

Edukacija je (poslije gena) pojedinačni čimbenik koji naviše utječe na zdravje.

KOORDINATOR:
GRAD RJEKA

		1	2	3
	Početak Svjetskog tjedna dojenja			Međunarodni dan prijateljstva
4	5	6	7	8
	Dan pobjede i domovinske zahvalnosti Hirošimu			
11	12	13	14	15
	Međunarodni dan mladih	Međunarodni dan birkatih		Velika Gospa
18	19	20	21	22
25	26	27	28	29
	svjetski dan dobrog kuhanja			Međunarodni dan nestalih osoba

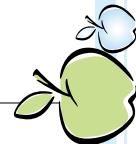
RUJAN

REKREACIJA I TJELESNA AKTIVNOST

Savjet je vrlo jednostavan; kakvoga god zdravstvenog stanja bili, za bolje zdravje više se krećite ili vježbajte.

KOORDINATOR:
MEDIMURSKA ŽUPANIJA

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
		Svjetski dan preven-cije samoubojstava, Hrvatski olimpijski dan		Svjetski dan prve pomoći		Početak tjedna borbe protiv TBC-a
15	16	17	18	19	20	21
		Međunarodni dan zaštite ozonskog omotača				Dan mira, Svjetski dan Alzheimerove bolesti
22	23	24	25	26	27	28
		Hrvatski dan protiv nasilja na ženama, Europski dan bez automobila		Dan europskih jezika		Svjetski dan srca, Svjetski dan turizma
29	30	Roš Hašana – židovska Nova godina 5769.				

LISTOPAD

KVALITETA ŽIVOTA STARIJIH OSOBA

Svi bismo se morali zanimati za budućnost, jer tamo moramo provesti ostatak našega života.

KOORDINATOR:
GRAD ZAGREB

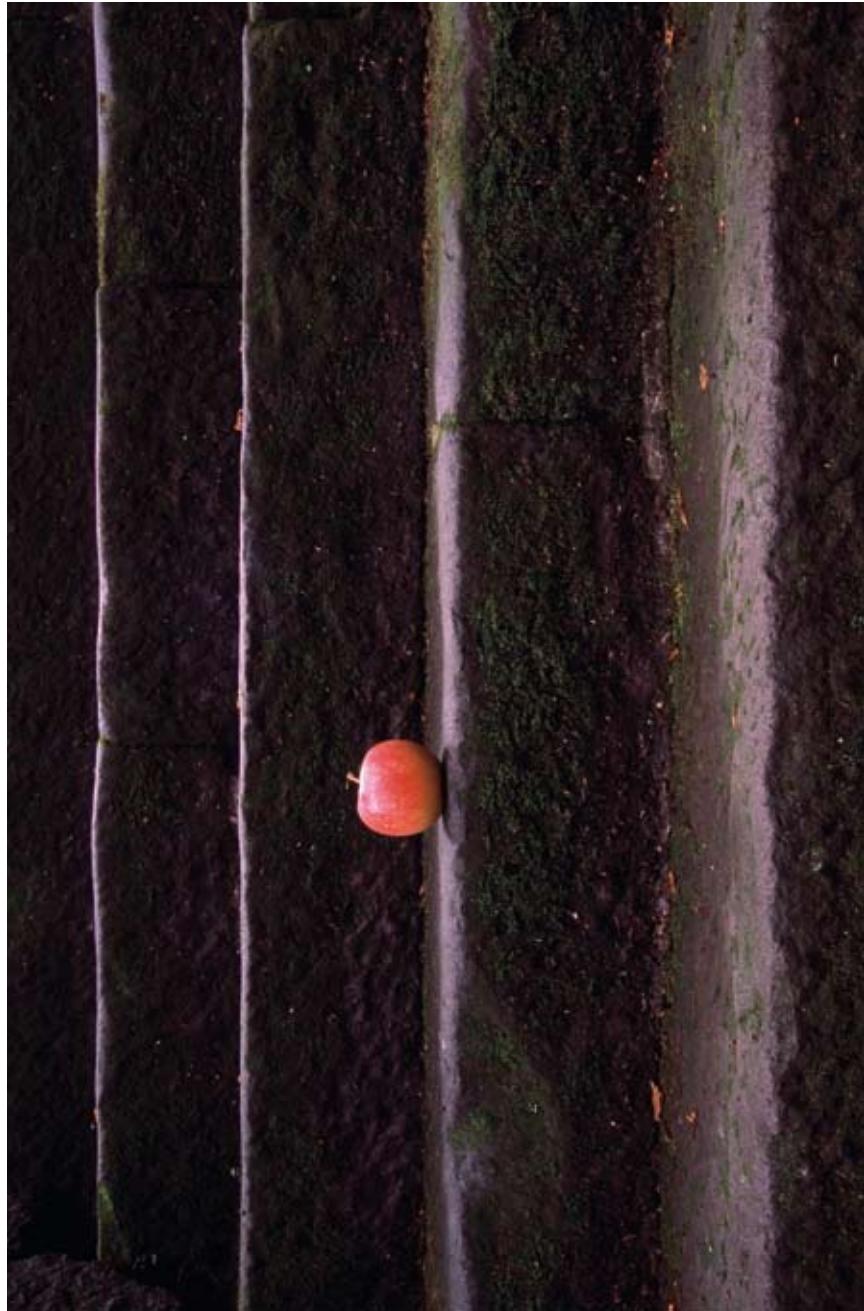

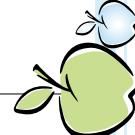
STUDENI

KVALITETA ŽIVOTA OSOBA S INVALIDitetom

Civiliziranost društva mjeri se prema tome kako u društvu postupaju s najpotrebitijima.

KOORDINATORI: GRAD RUEKA,
PRIMORSKO-GORANSKA I
VARAŽDINSKA ŽUPANJJA

1	2	Dan Svetih		
3	4	5	6	7
10	11	12	13	14
17	18	19	20	21
24	25	26	27	28
		Svjetski dan znanosti za mir i razvijetak	Svjetski dan šećerne bolesti	Početak mjeseca borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti
				Dan izumitelja
				Međunarodni dan tolerancije
				Međunarodni dan solidarnosti s narodom Palestine

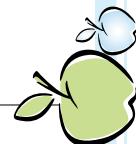
PROSINAC

RAZVOJ ZAJEDNICE I VOLONTERSTVA

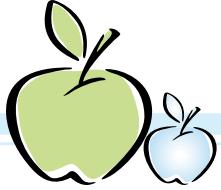
Dobrotvorni rad povećava svrhovitost postojanja a time i osobnu sreću volontera.

KOORDINATORI:
GRAD SPLIT I GRAD DUBROVNIK

1	2	3 Međunarodni dan osoba s posebnim potrebama	4	5 Međunarodni dan volontera	6 Dan dubrovačkih branitelja, Dan pomoraca	7 Međunarodni dan civilnog zrakoplovstva
8	9	10 Međunarodni dan borbe protiv korupcije	11 Početak tjedna solidarnosti	12 Međunarodni dan planina	13 Dan ljudskih prava	14 Međunarodni dan emigranata
15	16	17 Međunarodni dan borbe protiv korupcije	18 Dan ljudskih prava	19 Međunarodni dan emigranata	20 Božić	21 Sveti Stjepan
22	23	24 Dan pomoći bolnicama u ratu – dan Bijelog puta	25 Dan pomoći bolnicama u ratu – dan Bijelog puta	26 Sveti Stjepan	27 Božić	28 Sveti Stjepan
29	30	31 Silvestrovo				

Poslovni sastanak HMZG u Varaždinu

Radno obilježavanje dvadesetogodišnjice

U Varaždinu je od 25. do 27. listopada 2007. godine održan jesenski Poslovni sastanak Hrvatske mreže Zdravih gradova, na kojemu je dominirala tema sadržaja i programa obilježavanja dvadesete obljetnice pokreta Zdravi grad u Hrvatskoj.

Sastanak je započeo u četvrtak, 25. listopada skupom županijskih koordinatora koji su se pozabavili temama "Kako dovršiti I. fazu projekta", namijenjenu onim županijama koje još nisu sačinile županijski Plan za zdravlje, odnosno "Edukacija za implementaciju županijskoga Plana za zdravlje", za one županije koje su ostvarile uvjete za ulazak u II. fazu projekta.

Prikazani su i lokalni modeli dobre prakse pa su sudionici Poslovnog sastanka HMZG obišli prostorije Društva distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize grada Varaždina i Varaždinske županije, odnosno Zaštitnu radionicu za invalidne osobe pri Srednjoj strukovnoj školi Varaždin, i upoznali se s njihovim radom i aktivnostima.

Drugoga dana održavanja Poslovnog sastanka Hrvatske mreže Zdravih gradova u Varaždinu održan je niz prezentacija i radionica, na temu "Socijalnoga marketinga", "Pokreta Zdravih gradova – djelotvornih znanja za zdravlje" te "2008. – godina Zdravih gradova i županija" U popodnevnim je satima održana i radionica naslovljena "Liga Zdravih gradova – kriteriji za odabir i nagrađivanje najboljih gradova i županija". Trećega dana održavanja Poslovnog sastanka Hrvatske mreže Zdravih gradova održani su sastanak Predsjedništva HMZG, odnosno Skupština Hrvatske mreže Zdravih gradova, na kojoj se raspravljalo o Izveštaju o radu HMZG u 2007. godini, dogovoru o aktivnostima u 2008. godini, a posebno o medijskoj kampanji i kalendaru događanja proslave dvadesetogodišnjice postojanja projekta Zdravi grad u Hrvatskoj, Ligi Zdravih gradova i usvajanju kriterija i hodograma za odabir i nagrađivanje najboljih gradova i županija, te o programskom partnerstvu u II. fazi programa "Rukovođenje i upravljanje za zdravlje".

Sastanak županijskih koordinatora

Na sastanku županijskih koordinatora sudjelovali su predstavnici Bjelovarsko-bilogorske, Istarske, Karlovačke, Koprivničko-križevačke, Međimurske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Primorsko-goranske, Sisačko-moslavačke, Varaždinske, Zadarske i Zagrebačke županije.

Naglašeno je kako se od 2002. godine, kada

su prve tri županije pristupile edukaciji stiglo do 2006. godine i okončanja prve faze programa, koja je uključila dvanaest županija, zatim uključivanja Zadarske, Šibensko-kninske i Požeško-slavonske županije tokom 2007. godine, odnosno do sadašnjega trenutka kada su i zadnje dvije hrvatske županije, koje još nisu prošle edukaciju, Karlovačka i Koprivničko-križevačka, iskazale želju i potrebu za uključivanjem u program. Preduvjeti su za to uključivanje ovih županija u Hrvatsku mrežu Zdravih gradova, odluka županijske skupštine, uplata članarine i imenovanje županijskih koordinatora i članova županijskoga tima za zdravlje, kao i osiguranje sredstava za edukaciju i provedbu programa.

Dubrovačko-neretvanska, Bjelovarsko-bilogorska, Osječko-baranjska i Sisačko-moslavačka županija još nemaju vlastite Planove za zdravlje, pa se očekuje ispunjenje i njihovih članskih obveza. Virovitičko-podravska, Brodsko-posavska i Vukovarsko-srijemska županija trebaju dostaviti informacije o nastavku procesa uključivanja u aktivnosti, a Ličko-senjska i Splitsko-dalmatinska odlučiti hoće li nastaviti sudjelovati u projektu. Realne mogućnosti ulaska u II. fazu projekta izrazile su Istarska, Primorsko-goranska, Međimurska, Krapinsko-zagorska, Zagrebačka i Varaždinska županija.

Najavljen je kako će se ubuduće mentorski rad sa županijama odvijati kroz edukaciju za implementaciju Plana za zdravlje svih dioni-

čara, dakle političara, predstavnika struke, nevladinih organizacija te posebno stručnih i administrativnih radnika u županijskim odjelima, odnosno kroz pružanje pomoći u razvoju logistike za implementaciju Plana za zdravlje. Hrvatska mreža Zdravih gradova osigurat će i pružanje pomoći u institucionalizaciji Plana za zdravlje i njegovoj ugradnji u svakodnevnicu rada svake županije, odnosno u izgradnji zajedničkoga nastupa prema nad sistemu, kroz zajedničko okupljanje i koordinaciju pročelnika oko prijedloga nad sistema.

Liga Zdravih gradova

Dogovoren je kako će kriteriji za odabir najuspješnijih gradova i županija u proteklih pet godina biti utemeljeni na rezultatima implementacije politike Zdravoga grada ili Zdrave županije, izgradnji legitimite i infrastrukture za provođenje projekta, ostvarivanju rezultata i proizvoda Zdravoga grada ili Zdrave županije te demonstriranju sposobnosti učenja i usvajanja metodologije rada, odnosno umrežavanja.

Najvažniji su kriteriji dokazivanje političke potpore gradskom ili županijskom projektu, što se dokazuje usvojenom deklaracijom o zdravlju, odlukom o pokretanju projekta, učlanjivanjem u Hrvatsku mrežu Zdravih gradova, usvajanjem gradske odnosno županijske slike zdravlja, gradskoga ili županijskoga plana za zdravlje, uključivanjem ureda gra-

donačelnika ili župana u provedbu projekta, projektom Zdravoga grada odnosno Zdrave županije koji je strateški projekt gradskoga ili županijskoga poglavarstva ili činjenicom da gradonačelnik odnosno župan podnosi vijeću i široj javnosti izvještaj o stanju zdravlja i provedbi projekta na gradskoj ili županijskoj razini. Zahtijeva se i imenovanje gradskoga odnosno županijskoga koordinatora, postojanje intersektorskoga koordinacijskoga odbora, uključenost suradnih stručnih ustanova, postojanje suradnje unutar gradske ili županijske uprave, osigurana finansijska potpora i drugi kriteriji.

Natječaj za Ligu Zdravih gradova i županija otvoren je na Poslovnom sastanku, a trajat će do konca ožujka 2008. godine, do kada se primaju potrebeni dokumenti i drugi pokazatelji ostvarenih rezultata. Obrasci Lige ponjavaju gradski i županijski projektni timovi, te ih dostavljaju Predsjedništvu Hrvatske mreže Zdravih gradova, na Školi narodnog zdravlja "Andrija Štampar". Predsjedništvo će prema utvrđenim kriterijima odabrati najuspješnije, tri će najbolja grada i županije dobiti posebno priznanje, a pravo na isticanje ploče s natpisom "Zdravi grad" ili "Zdrava županija" na ulazu u svoj teritorij imat će oni gradovi ili županije koji su ostvarili 80% ili više od ukupnoga broja bodova. Prvi će rezultati biti prezentirani na Sajmu zdravlja u Vinkovcima, u travnju 2008. godine, a nagrade će biti uručene 20. svibnja 2008. godine, na Dan Zdravih gradova Hrvatske. Očekuje se da će nagrade svečano uručiti predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić.

Medijska kampanja

Zagreb je 1988. godine bio domaćinom Prve međunarodne konferencije Zdravih gradova, a u listopadu 2008. godine će se ponovo u Zagrebu održati međunarodna konferencija, što je kao obnova domaćinstva prvi put zabilježeno u povijesti pokreta Zdravi grad. Medijska kampanja koja će se provoditi cijele 2008. godine ima za cilj upoznavanje najšire javnosti sa dosadašnjim rezultatima dvadesetogodišnjega djelovanja Zdravoga grada u Hrvatskoj, te ojačati društvenu i

političku odgovornost za zdravlje. Kampanja je zamišljena i kao oruđe za ukazivanje na postojanje i mogućnosti djelovanja kroz društvene odrednice zdravlja. Među ciljevima medijske kampanje su i stvaranje preduvjeta za bolje zdravje građana Hrvatske, kroz definiranje društvenih odrednica zdravlja, jačanje javnozdravstvene kompetentnosti struke, politike i javnosti u cjelini te jačanje zajednice kroz razvoj socijalnoga kapitala.

Zamišljeno je da se kampanja nastavi i u 2009. godini, a ciljana je dobna skupina od 25 do 35 godina, koja se smatra i najodgovornijom za zdravlje pojedinca i zajednice. Segmenti su kampanje između ostaloga izdavanje Kalendara zdravlja (koji se ove godine pojavljuje kao sastavni dio devetoga broja časopisa "Epocha zdravlja"), izrada kalendara ostalih značajnih događanja u organizaciji i provedbi Hrvatske mreže Zdravih gradova, poput Sajma zdravlja u Vinkovcima, koji se održava od 18. do 20. travnja 2008. godine, Četvrte dvogodišnje konferencije CDC-a, koja će trajati od 25. do 29. svibnja 2008. godine u Cavtatu, petnaeste, jubilarne Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja, koncem lipnja i početkom srpnja 2008. godine u Motovunu, Poslovnoga sastanka Hrvatske mreže Zdravih gradova koji će biti održan od 12. do 15. listopada ove godine, u Zagrebu, sa sudjelovanjem međunarodnih predavača i gostiju, te na koncu održavanjem Medunarodne konferencije Zdravih gradova Svjetske zdravstvene organizacije, koja će se održati od 15. do 18. listopada 2008. godine u Zagrebu, i predstavlja vrhunac ovogodišnjih zbivanja unutar provedbe projekta Zdravi grad i Zdrava županija u Republici Hrvatskoj.

Medijska kampanja obuhvaća između ostaloga izradu i prezentaciju vizualnoga identiteta Hrvatske mreže Zdravih gradova i provedbu odabranih tema mjeseca, koje će koordinirati pojedini gradovi i županije.

Knjiga o Zdravom gradu

Prihvaćeni su i kriteriji za izradu priloga koji će biti uvršteni u Knjigu o Zdravom

gradu. Od koautora dijela knjige koji će se pozabaviti djelovanjem gradskih i županijskih projekata zatraženi su podaci o pojedinom gradu ili županiji, broju i strukturi stanovništva, pokretanju gradskoga ili županijskoga projekta, pristupanju u članstvo Hrvatske mreže Zdravih gradova, djelovanju gradskih i županijskih projektnih timova i koordinatora, potpori gradskih i županijskih uprava i izvorima financiranja. Traženi su i podaci o kontaktima s lokalnim i nacionalnim medijima, uključenosti lokalnih političara i poduzetnika, provedbi nekadašnjih i sadašnjih akcija, broju sudionika i uključenosti stanovništva, međunarodnoj suradnji, publiciranju aktivnosti i prepoznavanju postojanja i djelovanja gradskih i županijskih projekata među populacijom, o postojanju arhiva i stanju u kojem se nalaze, ostvarenim komunikacijama s drugim gradskim i županijskim projektima, procjenama obuhvata ukupne populacije aktivnostima gradskih i županijskih projekata i ostvarenom prepoznatljivošću, te procjenom pomaka koji su ostvareni od početka djelovanja pojedinih gradskih i županijskih projekata do danas.

Kao krajnji rok za dostavu materijala potrebnih za stvaranje knjige o Zdravom gradu naznačen je 31. prosinca 2007. godine, a gradskim i županijskim koordinatorima je ostavljena mogućnost da priloge za knjigu pripreme sami ili da potraže stručnu pomoć profesionalnoga novinara angažiranoga od strane Suportivnoga centra Hrvatske mreže Zdravih gradova.

Poslovni sastanak Hrvatske mreže Zdravih gradova pokazao je da postoji visoki stupanj spremnosti gradskih i županijskih projekata, projektnih timova i koordinatora za provedbu naznačenih programskih ciljeva i zadataka, te da se s velikom sigurnošću može očekivati kako će preuzeti zadaci i obveze biti ispunjeni na vrijeme i u potpunosti.

Duško Popović

popovicdj@yahoo.com

POVEZANI ZDRAVLJEM

HRVATSKA MREŽA ZDRAVIH GRADOVA

www.zdravi-gradovi.com.hr

HRVATSKA MREŽA ZDRAVIH GRADOVA

POVEZANI ZDRAVLJEM

20 GODINA
ZDRAVIH
GRADOVA

HRVATSKA MREŽA ZDRAVIH GRADOVA

www.zdravi-gradovi.com.hr